

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A hús-feldolgozás súlya és szerepe a számok tükrében
Problémák és megoldások a hús-
feldolgozásban

2016. február 16.

Dr. Felkai Beáta Olga
Élelmiszer-feldolgozási Főosztály

Élelmiszeripar számokban

- 1992-ben 1600 db vállalkozás, jelenleg 5200 db;
- létszám: 180 ezer fő, most 95 ezer fő;
- export arány: 15%, most 30%;
- jegyezett tőke közel annyi most, mint 1992-ben;
- külföldi aránya 32 %, most 50%.
- elmúlt 5 évben: termelési volumen 11,9 százalékkal, üzemi eredmény több mint 30 százalékkal, AEE több mint 50 százalékkal, AE több mint 60 százalékkal bővült

Húsfeldolgozás története – I.

- az első mészároscéhek nyomai a 13. században jelentek meg, a hentesség csak az 1820-as években, 1850-ben már a húskészítmények széles választékát árulták (főtt-füstölt lapocka, szafaládé);
- 1872-ben megszűntek a céhek (Ipartesület, képzés), fajtaváltás, fogyasztói ízlés átalakulás
- lakossági húsfogyasztás nőtt, a század végére kiépültek a közvágóhidak (folyókhoz);
- eszközök fejlődtek (tőkehús), 1909 Húsiparosok Országos Szövetsége
- I. vh után Dániából friss, Argentínából fagyasztott hús
- hadiipar – húskészítmények: Gyulán kolbász, Pápán sonka, majd bővülő termékválaszték, gépesítés, hűtés
- magyar szalámi – sikertörténet: 1880-ig belföldön és télen, századfordulón 1200 tonna, 1913-ban 3800 tonna

Húsfeldolgozás története – II.

- a gazdasági válságból az emelkedő fogyasztás segítette ki az iparágat, oktatás és képzés is beindult;
- gond az alapanyagellátás: termelés és feldolgozás különállása;
- a II. után állatállomány megritkult, a beindult ipar kisüzemi volt, majd 1948-tól államosítás (tanácsi és állami tulajdon)
- 1950-60: mezőgazdasági nagyüzemek, szerződéses termeltetés, növekvő alapanyag-mennyiség, húsipari gépek hazai előállítás, új üzemek
- háztáji gazdálkodás engedélyezése (50% innen 1986)
- az ország valamennyi megyéje létrehozta a saját nagy húsipari vállalatát az 1970-es évek végére, az ÁHT (Állatforgalmi és Húsipari Tröszt) koordinált és irányított

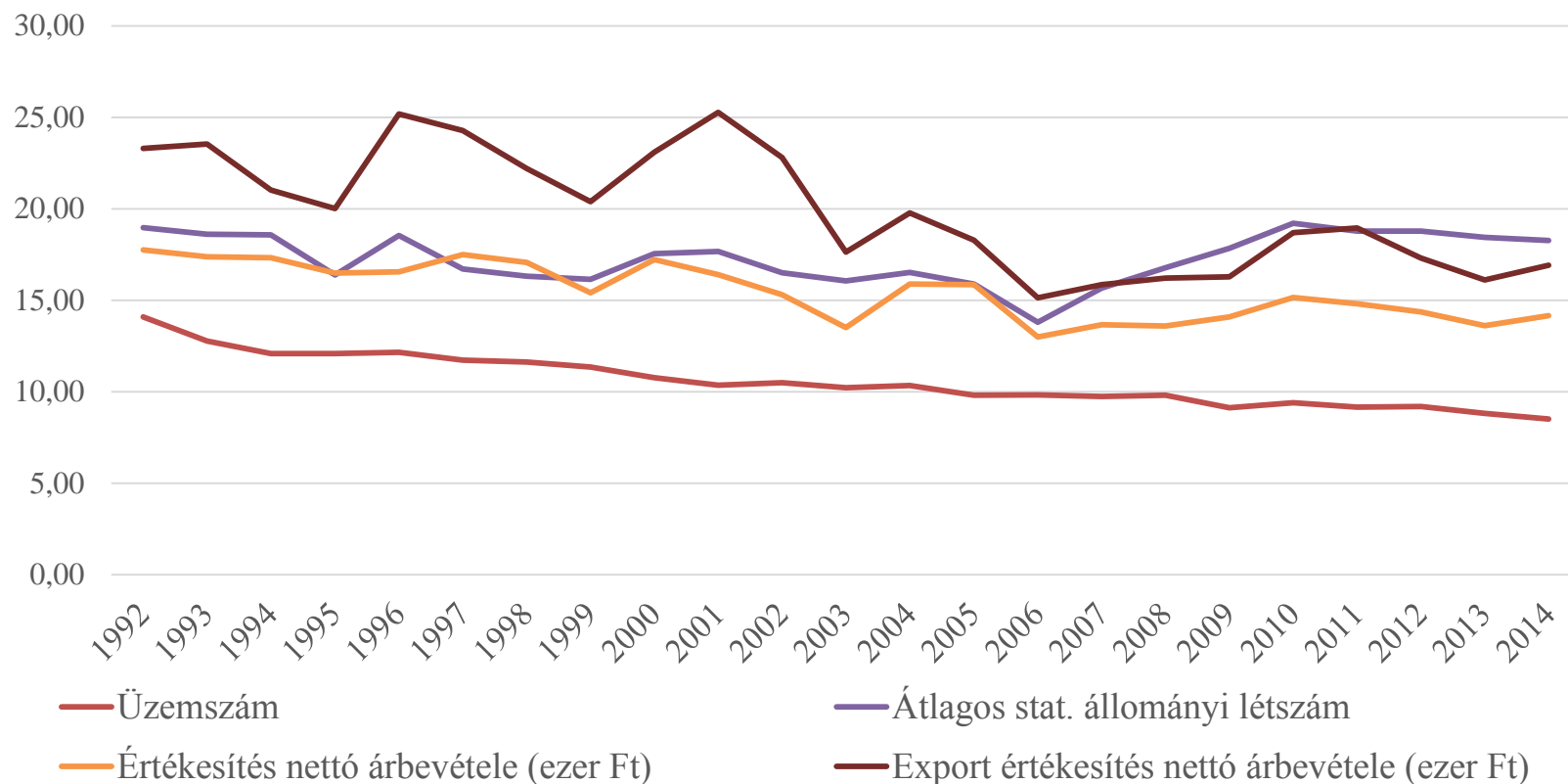

Húsfeldolgozás története – III.

- sok foglalkoztatott, korlát a szállító- és hűtőkapacitás;
- valamennyi nagyvállalat valamennyi terméket;
- szalámi, sonka – nemzetközi érdeklődés
- 3 piac: belföld, KGST, nyugati valuta
- exportcégek beruháztak (hitel és járulékai)
- 1980-as évek: aranykor (10 millió sertés)
- húsipar önállósodni akart, verseny, 1989 Húsipari Egyesülés
- rendszerváltás – elhúzódó folyamat, külföldi és állami tőke

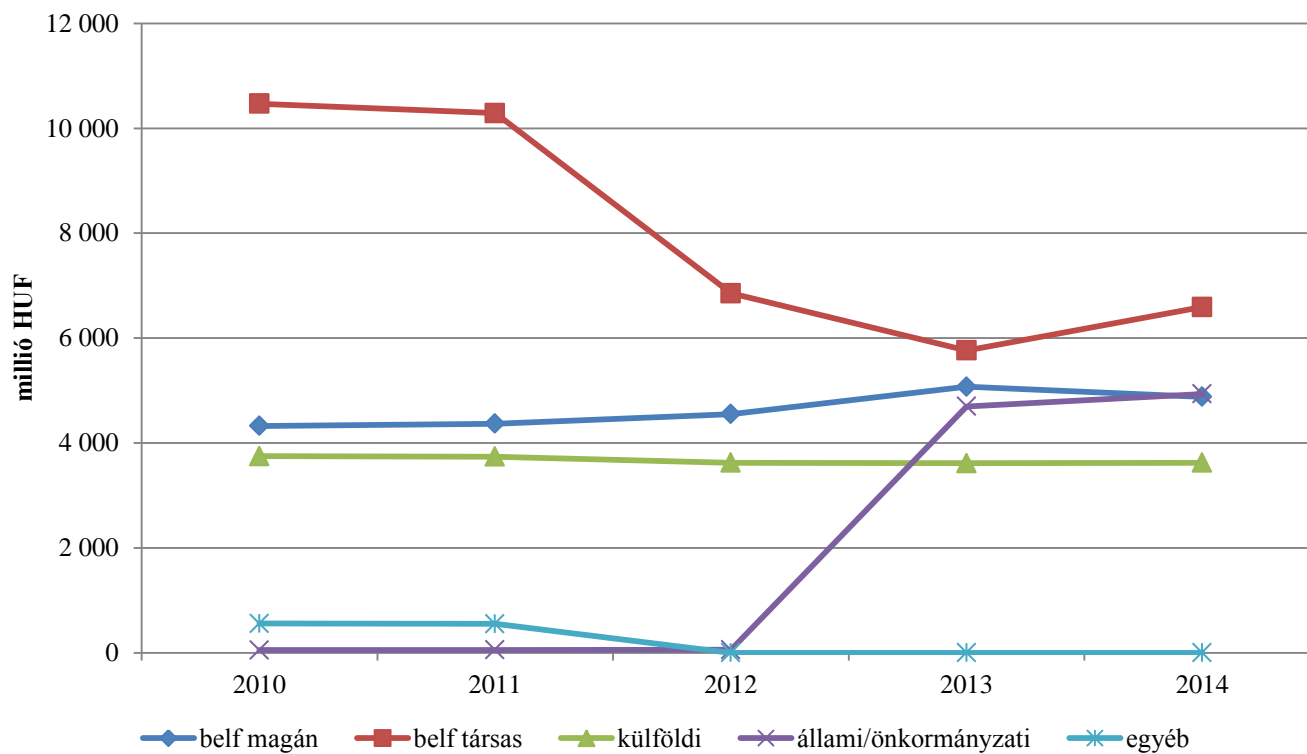

Húsfeldolgozás, húskészítmény-gyártás az élelmiszeriparban

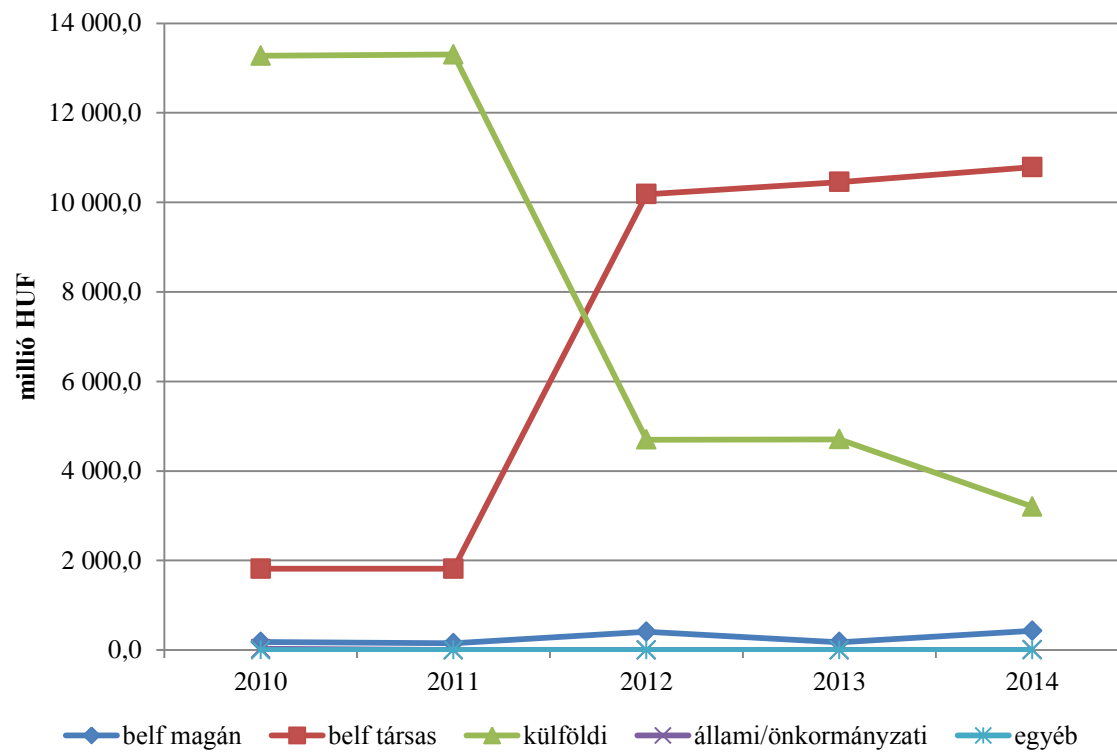

Húsfeldolgozás, -tartósítás (1011)

Készítmény gyártás (1013)

Húsfeldolgozás, -tartósítás (1011)

Év	2010	2011	2012	2013	2014
TÉ (%)	9,3	9,1	10,1	10,5	8,9
Üzemszám	394	399	401	396	369
Létszám (fő)	13 192	13 070	13 634	13 106	12 160
Árbevétel*	308,7	358,3	382,1	361,7	351,1
Ebből: export*	110,0	139,4	147,1	151,2	148,5
Üzemi eredmény*	5,9	5,6	2,4	5,1	7,8
Adózott eredmény*	2,4	1,3	-3,0	0,5	5,7
Osztalék*	1,1	0,9	1,4	1,4	1,3

**mrd HUF*

Készítménygyártás (1013)

Év	2010	2011	2012	2013	2014
TÉ (%)	8,4	7,6	6,3	6,1	6,2
Üzemszám	69	72	70	70	72
Létszám (fő)	5 006	4 741	4 529	4 589	5 110
Árbevétel*	109,7	107,9	107,7	114,1	119,9
Ebből: export*	29,0	35,6	38,3	37,8	39,9
Üzemi eredmény*	2,3	0,05	-2,3	2,6	1,8
Adózott eredmény*	3,1	-7,0	-2,8	1,1	1,2
Osztalék*	0,4	0,7	1,2	1,1	0,4

**mrd HUF*

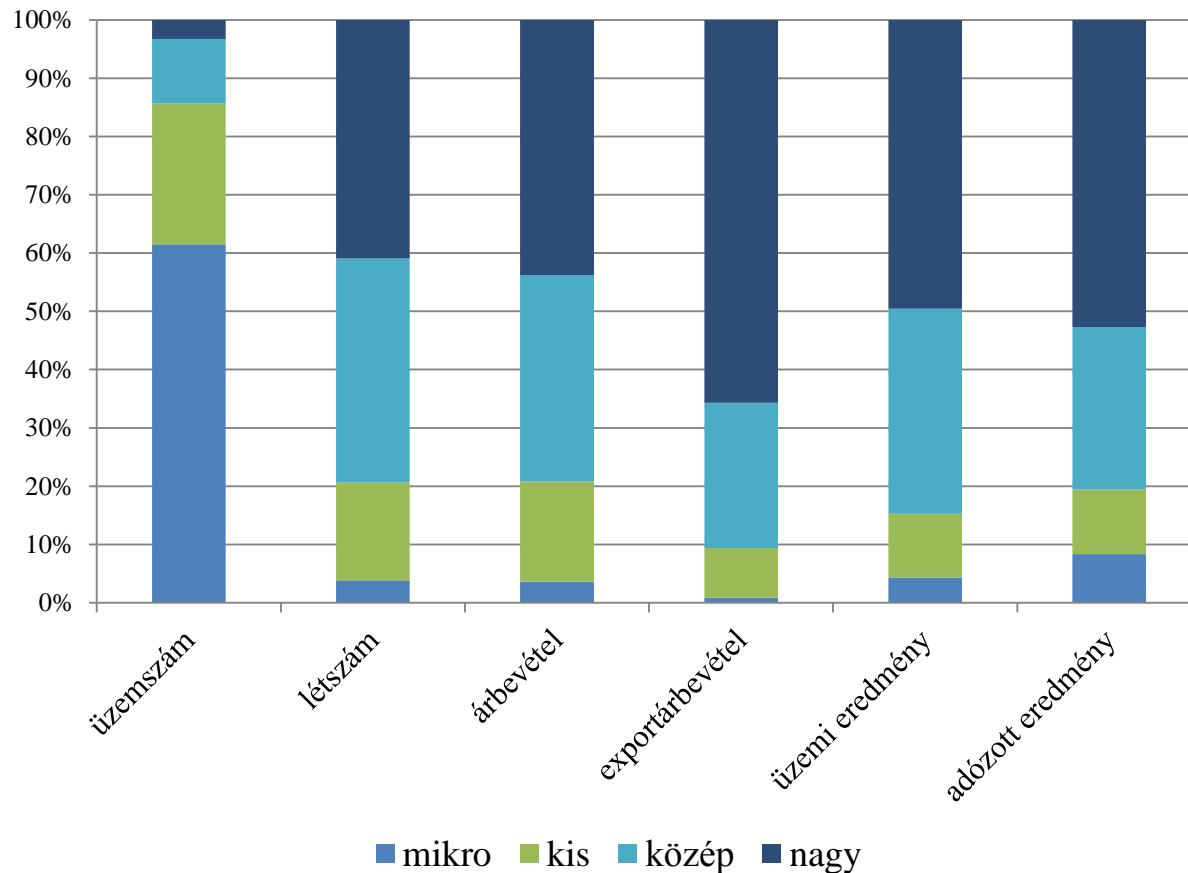

Húsfeldolgozás alágazat

2014. év	ÉLIP	1011	1012	1013
Export árbevétel aránya (%)	33,48	42,30	35,15	33,29
Tőkeerősség (%)	39,12	33,40	38,84	37,00
Vevők/szállítók aránya (%)	109,98	111,10	104,71	96,52
Létszám arányos árbevétel (E Ft/fő)	35 185,2	28 872,8	37 278,8	23 462,3
Árbevétel arányos üzemi eredmény (Ft/100 Ft)	3,58	2,24	3,31	1,50
Árbevétel arányos adózott eredmény (Ft/100 Ft)	2,50	1,63	2,80	1,04

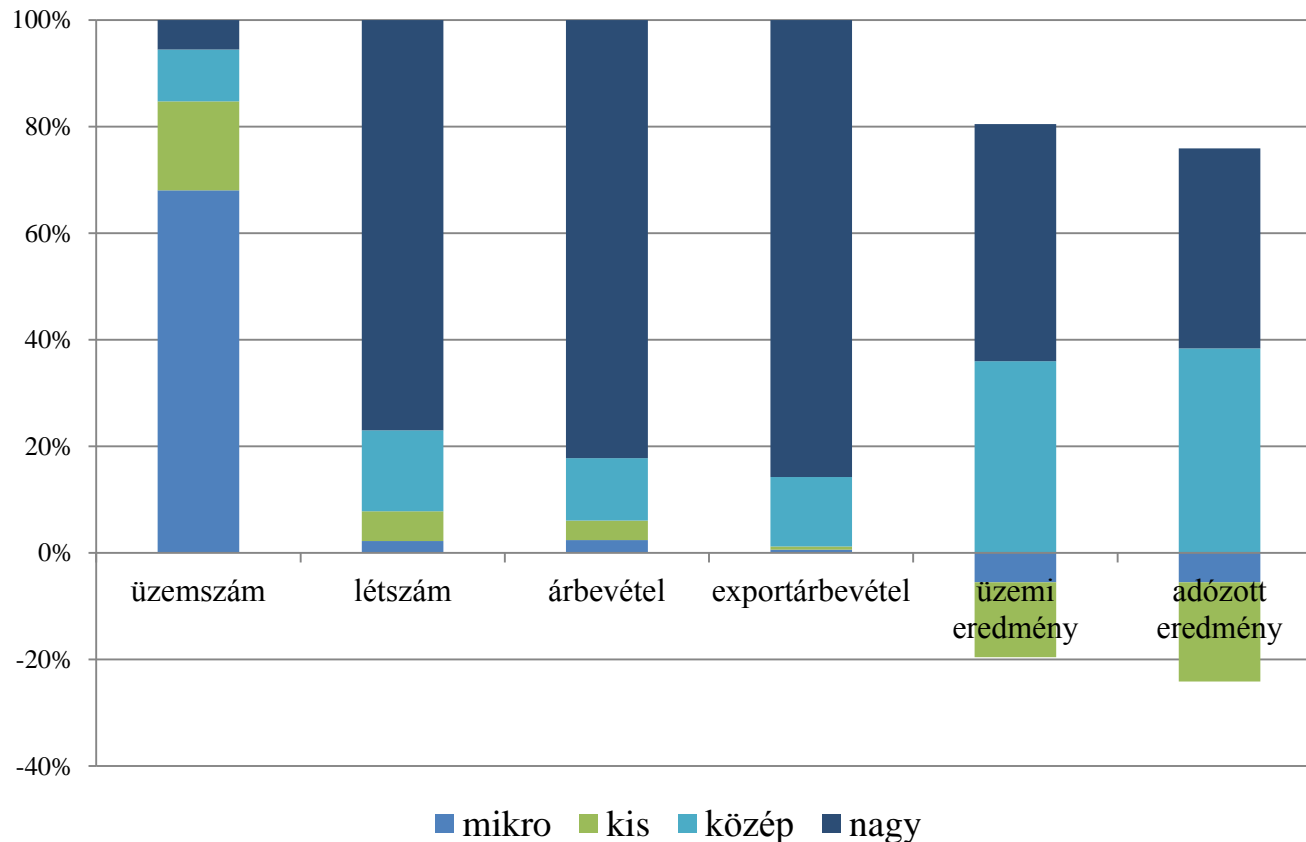

Húsfeldolgozás (2014. év - 1011)

Készítménygyártás (2014. év - 1013)

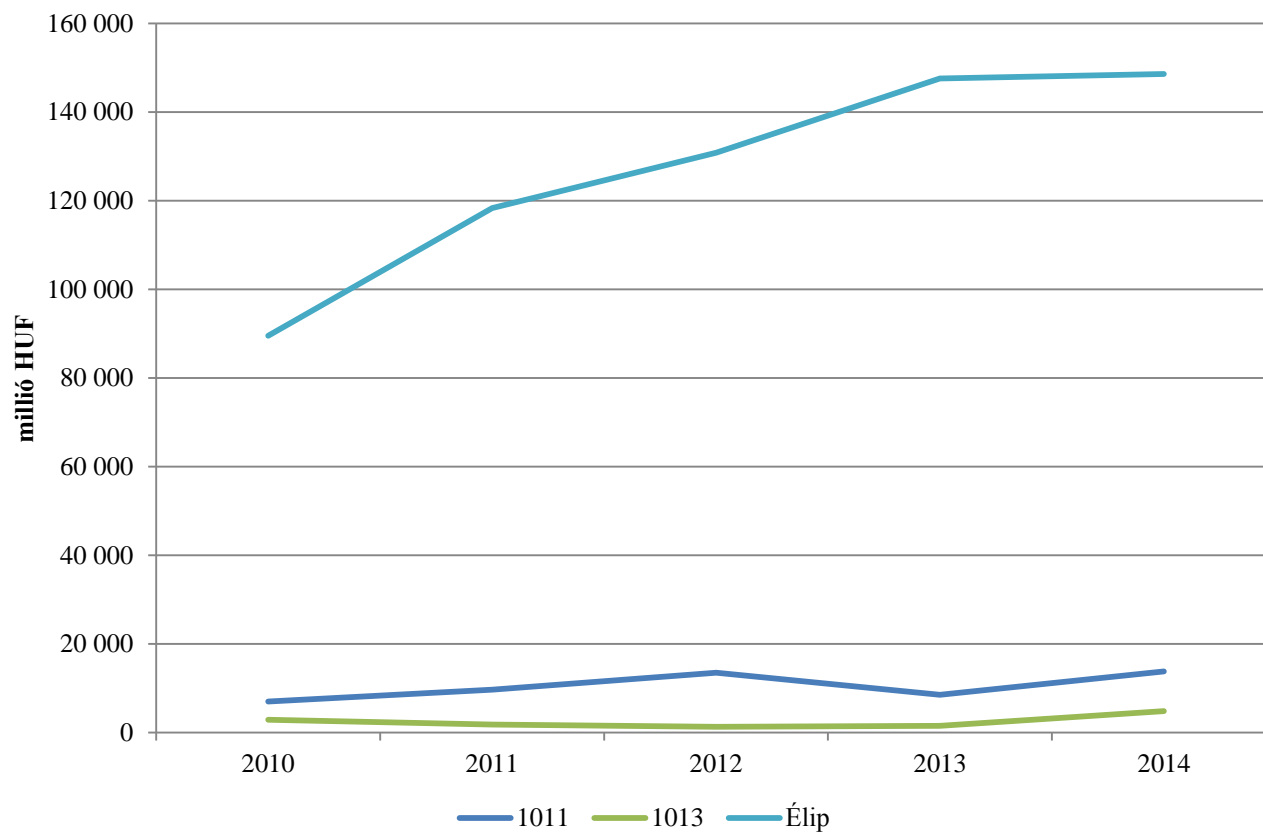

Export sajátosságai

- élipben a cégek 20 százaléka exportál, itt közel 30 százalék
- exportárbevétel aránya 33-35 százalék 1013-ban (élip átlag), 1011-ben ennél magasabb – meghaladja a 40 százalékot
- az elősertés kivitele 2005 óta bővült, majd 2015-ben megfordult a folyamat és mennyiségben és értékben csökkent, az import növekedett mennyiségben egy év alatt 20 százalékkal, értékben stagnált
- sertéshús frissen, hűtve vagy fagyaszttva 2014-ről 2015-re tonnában stagnált értékben csökkent, importja 10 százalék körüli értékben és mennyiségben esett vissza

Beruházások (2010-2014)

Amit a szakágazatról látunk I.

- piacvezető cégek (TOP20-ban 2-3 db)
- hazai szinten jelentős a koncentráció

Koncentráció	1011	1012	1013
CR3	32	35	78
CR5	40	46	85
CR10	50	66	93

- EU szinten is jellemző a nagyvállalatok jelenléte – erős a vállalati koncentráció (No., Dánia, Lo.)

Amit a szakágazatról látunk II.

- piacvezető cégek (TOP20-ban 3 db)
- munkaerő száma csökken enyhén a 1011-ben (bár cégelvándorlás volt), 1013-ban nőtt, jövedelmi viszonyok elmaradottak (137 élip, 157 ng, 103-112-128)
- tőkehúsra 5 százalék áfa

Amit a szakágazatról látunk II.

- sertésállomány nő 2013 decembere óta (3 millió db felett)
- 2013-2014-ben erős áringadozás – 2015-ben magántárolási támogatás – 2016 év elején alacsony felvásárlási árak
- fogyasztás (élelmiszermérleg): 1 főre 615 kg, egyharmada állati eredetű, kb. 10 százalék a hús és hal, 56 kg/fő/év/hús, sertéshús 43 % (24 kg) (csúcs: 1975-ben 41,4 kg/fő/év)

Köszönöm a figyelmüket!